

NORMA EHK OSN FFV-18
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

ČESNEKU
v mezinárodním obchodu mezi členskými státy
EHK OSN a určeného pro tyto státy

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro česnek odrůd (kultivarů) pěstovaných z *Allium sativum* L. které se spotřebiteli dodávají v čerstvém¹, polosuchém² nebo suchém³ stavu, kromě česneku určeného k průmyslovému zpracování.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost česneku ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovozeným odchylkám, musí být česnek:

- zdravý; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
- čistý a v podstatě bez veškerých viditelných cizorodých látek,
- v podstatě bez škůdců,
- v podstatě bez poškození způsobených škůdci,
- pevné konzistence,
- bez poškození způsobeného mrazem nebo sluncem.
- bez zvenku viditelných klíčků,
- bez nadměrné povrchové vlhkosti,
- bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.⁴

Česnek musí být tak vyvinutý a v takovém stavu, aby:

- vydržel přepravu a manipulaci a
- mohl být doručen do místa určení v uspokojivém stavu.

1 „Čerstvým“ se rozumí česnek, jehož nať je zelená a vnější slupka cibule je ještě čerstvá.

2 „Polosuchým“ se rozumí česnek, jehož nať a vnější slupka cibule nejsou ještě zcela suché.

3 „Suchým“ se rozumí česnek, jehož nať, vnější slupka i slupka kolem každého stroužku jsou zcela suché.

4 Toto ustanovení se nevztahuje na charakteristický pach a chuť způsobené fumigací.

B. Jakostní třídy

Česnek se zařazuje do tří níže uvedených jakostních tříd:

i) Výběrová třída

Česnek v této třídě musí být nejvyšší jakosti a musí být typický pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ.⁵

Cibule musí být:

- celé,
- pravidelného tvaru,
- důkladně očištěné.

Musí být bez nedostatků, s výjimkou velmi malých povrchových vad, které nenarušují celkový vzhled produktu, jakost, skladovatelnost a úpravu balení.

Stroužky musí být sevřené.

U suchého česneku musí být kořínky odříznuty těsně u cibule.

ii) Třída I

Česnek v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typický pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ. 5

Cibule musí být:

- celé,
- poměrně pravidelného tvaru,

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady:

- mírné trhliny na vnější slupce cibule.

Stroužky musí být přiměřené sevřené.

iii) Třída II

Tato třída zahrnuje česnek, který nelze zařadit do vyšších tříd, ale který splňuje minimální požadavky uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u česneku zachovány jeho základní vlastnosti týkající se jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

- trhliny na vnější slupce cibule nebo chybějící části vnější slupky cibule,
- zacelená poškození,

5 Toto ustanovení se nevztahuje na odlišné vybarvení způsobené fumigací.

- mírné otlaky,
- nepravidelný tvar,
- cibule, které chybí maximálně tři stroužky.

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle průměru měřeného v nejširším místě cibule.

- i) Minimální příčný průměr je stanoven 45 mm pro česnek ve výběrové třídě a 30 mm pro česnek jakostních tříd I a II.
- ii) Rozdíl mezi příčným průměrem nejmenší a největší cibule v tomtéž balení česneku nesvazkovaného tj. bez natě, nebo u česneku ve svazcích nesmí přesahovat:
 - 15 mm, je-li příčný průměr nejmenší cibule menší než 40 mm,
 - 20 mm, je-li příčný průměr nejmenší cibule 40 mm a více.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení, nebo šarži u produktů dodávaných jako volně ložené, dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) Výběrová třída

Je dovolena celková odchylka 5 % hmotnosti cibulí, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu I nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

ii) Třída I

Je dovolena celková odchylka 10 % hmotnosti cibulí, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu II nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

V rámci této dovolené odchylky nesmí více než 1 % hmotnosti cibulí tvořit cibule, jejichž stroužky mají klíčky viditelné zvenku.

iii) Třída II

Je dovolena celková odchylka 10 % hmotnosti cibulí neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo poškozených mrazem či sluncem nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

Navíc v rámci této dovolené odchylky nesmí více než 5 % cibulí tvořit cibule, jejichž stroužky mají klíčky viditelné zvenku.

B. Dovolené odchylky velikosti

U všech jakostních tříd: je dovolena celková odchylka 10 % hmotnosti cibulí, které neodpovídají požadavkům třídění podle velikosti a uvedené velikosti, které však odpovídají velikosti bezprostředně větší a/nebo menší než je velikost uvedená na balení.

V rámci této odchylky nesmí více než 3 % cibulí tvořit cibule neodpovídající stanovenému minimálnímu příčnému průměru, jejichž příčný průměr je však nejméně 25 mm.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A.Stejnorodost

Obsah každého balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z česneku téhož původu, odrůdy nebo obchodního typu, jakosti a velikosti (pokud jsou roztříděny podle velikosti).

Viditelná část obsahu balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

B.Obalová úprava

Česnek musí být balen způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu s výjimkou česneku suchého v pletencích, který může být dodáván volně ložený (naložený přímo do dopravního prostředku).

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

V obalech, nebo šaržích u produktů dodávaných jako volně ložené, se nesmějí vyskytovat žádné cizí příměsi.

C.Obchodní úprava

Obchodní úprava česneku musí být následující:

- i) nesvazkovaný, s natí seříznutou na délku nejvýše:
 - 10 cm u česneku čerstvého a polosuchého,
 - 3 cm u česneku suchého,
- ii) ve svazcích vázaných:
 - buď podle počtu cibulí,
 - nebo podle čisté hmotnosti.

Nat' musí být seříznuta na stejnou délku.

- iii) v pletencích, pouze u česneku suchého a polosuchého, tvořených:
buď podle počtu cibulí; v tom případě pletence musí obsahovat
nejméně 6 cibulí,
nebo podle čisté hmotnosti.

U česneku ve svazcích nebo v pletencích musí být znaky česneku (počet cibulí nebo čistá hmotnost) v tomtéž obalu stejnorodé.

Při použití kteréhokoli ze způsobů úpravy musí být nat' seříznuta hladce a u česneku suchého výběrové třídy musí být hladce seříznuty i kořínky.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal⁶ musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku.

U česneku v pletencích přepravovaného jako volně ložený (přímo nakládáný na dopravní prostředek) musí být tyto údaje uvedeny v dokumentu doprovázejícím zboží a přiloženém na viditelném místě uvnitř dopravního prostředku.

A.Identifikace

Balírna	)	jméno a adresa nebo
a/nebo	)	úředně vydaný nebo
Odesílatel	)	uznávané kódové označení ⁷

B. Druh produktu

- „česnek čerstvý“, „česnek polosuchý“ nebo „česnek suchý“, není-li obsah viditelný zvenku.
- název odrůdy nebo obchodního druhu („Česnek bílý“, „Česnek růžový“ atd.),
- „fumigovaný“ (pokud byl česnek tímto způsobem ošetřen).

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

D. Obchodní údaje

- jakostní třída,
- velikost (pokud jsou tříděny podle velikosti) vyjádřená jako nejmenší a největší průměr cibulí.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno
v r. 1966
Revize
provedena
v roce 1996
Poslední
revize
v r. 1998

Na základě normy EHK OSN
pro česnek

byla v rámci systému OECD vydána vysvětlující brožura.

⁶ — Jednotlivá balení produktů předem připravená k přímému prodeji spotřebiteli nepodléhají těmto požadavkům na označování, musí však splňovat vnitrostátní požadavky. Uvedené označení se však v každém případě uvádí na přepravním balení obsahujícím tato jednotlivá balení.

⁷ Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti uveden odkaz na „balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“